CURTEA DE APEL CENTRU

D E C I Z I E

cu privire la admiterea recursului

în cauza civilă Duca Ion către Dercaci Victoria privind apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, dezmințirea informației, repararea prejudiciului moral

împotriva încheierii Judecătoriei, Chișinău, sediul Centru din 17 martie 2025

Dosarul nr. 2r-843/25

(Număr PIGD: 2-21062775-02-2r-24042025*)*

Recursul declarat admis. Casarea încheierii primei instanțe, întrucât acțiunea civilă a fost înaintată în interiorul termenului de 30 de zile calculat de la expirarea termenului de 5 zile pentru examinarea cererii prealabile prevăzute de Legea nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare.

25 iunie 2026

Examinând recursul declarat de Duca Ion împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 17 martie 2025, adoptată în cauza civilă Duca Ion către Dercaci Victoria privind apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, dezmințirea informației, repararea prejudiciului moral,

Curtea de Apel Centru, în completul compus din:

Eleonora Badan-Melnic, *Președinte*

Roman Pascari, *judecător*

Elena Bolocan, *judecător*

a c o n s t a t a t:

1. În data de 26 aprilie 2021 Duca Ion a depus cerere de chemare în judecată către Dercaci Victoria privind apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, dezmințirea informației, repararea prejudiciului moral.
2. În susținerea cererii de chemare în judecată, reclamantul a indicat că în cadrul conferinței de presă susținute de primarul orașului Sîngera, Popa Valeriu, pârâta Dercaci Victoria ar fi răspândit în privința sa expresia „bou”, pe care o consideră defăimătoare și de natură să îi lezeze onoarea, demnitatea și reputația profesională.
3. Totodată, s-a indicat că informația respectivă a fost răspândită și în grupul de socializare „Comunitatea Sîngera (Dobrogea, Revaca)”, fiind accesibilă persoanelor din localitățile Sîngera, Dobrogea și Revaca, unde este cunoscut în considerarea activității sale sportive și profesionale.
4. În cerere nu a fost indicată data la care reclamantul a luat cunoștință despre răspândirea informației contestate. Pe 24 martie 2021, Duca Ion a expediat în adresa pârâtei o cerere prealabilă, prin care a solicitat dezmințirea informației, exprimarea scuzelor și compensarea prejudiciului moral, susținând că nu a primit răspuns la aceasta.

Soluția instanței de fond

5. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 17 martie 2025, s-a dispus scoaterea de pe rol a acțiunii formulate de Duca Ion împotriva Dercaci Victoria privind apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, dezmințirea informației, repararea prejudiciului moral, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.
6. Soluția privind scoaterea cererii de pe rol a fost adoptată din oficiu de către prima instanță, care a apreciat incidența temeiului prevăzut de art. 267 lit. a) din Codul de procedură civilă, pentru nerespectarea procedurii prealabile de soluționare a litigiului.
7. În susținerea soluției adoptate, prima instanță a reținut că pe 24 martie 2021 Duca Ion a expediat pârâtei Dercaci Victoria cererea prealabilă privind dezmințirea informațiilor, exprimarea scuzelor și repararea prejudiciului moral, iar din înscrisurile prezentate rezulta că aceasta a fost recepționată de pârâtă. Totodată, instanța a indicat că reclamantul s-a adresat cu cererea de chemare în judecată pe 26 aprilie 2021.
8. Prima instanță a raportat aceste circumstanțe la prevederile art. 15-17 din Legea cu privire la libertatea de exprimare, reținând că cererea prealabilă urma să fie examinată în termen de 5 zile, iar cererea de chemare în judecată putea fi introdusă după primirea răspunsului sau după expirarea termenului acordat pentru examinarea cererii prealabile. În calculul efectuat, instanța a avut în vedere faptul că reclamantul ar fi fost informat pe 24 aprilie 2021 despre livrarea corespondenței și a considerat că termenul de examinare a cererii prealabile expira pe 29 aprilie 2021. Întrucât acțiunea a fost depusă pe 26 aprilie 2021, instanța a apreciat că reclamantul s-a adresat prematur în judecată, fără a aștepta expirarea termenului pentru examinarea cererii prealabile.
9. Pornind de la această apreciere, prima instanță a concluzionat că procedura prealabilă obligatorie nu fusese respectată în întregime la momentul sesizării instanței, circumstanță care, în opinia sa, atrăgea aplicarea art. 267 lit. a) din Codul de procedură civilă și scoaterea cererii de pe rol.
10. În esență, prima instanță a interpretat prevederile art. 16 și art. 17 din Legea nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare în sensul că reclamantul putea sesiza instanța numai după parcurgerea cumulativă a termenului de 5 zile acordat pentru examinarea cererii prealabile și a termenului de 30 de zile prevăzut pentru adresarea în instanță. Potrivit acestui raționament, cele două termene au fost tratate ca intervale succesive care trebuiau să expire

înainte de sesizarea instanței, ceea ce a determinat concluzia că acțiunea depusă pe 26 aprilie 2021 ar fi fost prematură.

Poziția recurentului

11. Pe 31 martie 2025 Duca Ion a depus recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 17 martie 2025, prin care cererea de chemare în judecată a fost scoasă de pe rol.
12. În susținerea recursului declarat, recurentul a invocat că prima instanță nu s-a pronunțat asupra cerințelor formulate și nu a examinat probele prezentate, iar concluziile expuse în încheiere ar fi în contradicție cu circumstanțele cauzei. A susținut că soluția contestată a fost adoptată cu încălcarea normelor de drept material și procedural, inclusiv a prevederilor privind pregătirea cauzei pentru dezbateri judiciare, motiv pentru care a calificat încheierea drept ilegală și neîntemeiată.
13. De asemenea, recurentul a afirmat că, prin scoaterea cererii de pe rol, i-a fost încălcat dreptul de acces la justiție și dreptul la un proces echitabil, garantate de Constituția Republicii Moldova și de Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. În acest context, acesta a făcut referire și la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare la cerințele de imparțialitate a instanței și la necesitatea ca instanțele să inspire încredere justițiabililor, solicitând casarea încheierii și restituirea cauzei spre rejudecare.

Legislația relevantă

14. Art. 14 alin. (1) din Legea nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare

Cauzele cu privire la defăimare se examinează în procedură contencioasă conform prevederilor prezentului capitol şi ale Codului de procedură civilă.

15. Art. 15 alin. (1) și (2) din Legea nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare

(1) Persoana care se consideră defăimată poate solicita, prin cerere prealabilă, autorului informaţiei şi/sau persoanei juridice care a răspîndit-o rectificarea sau dezminţirea informaţiei defăimătoare, acordarea dreptului la replică sau exprimarea scuzelor şi compensarea prejudiciului cauzat. În caz de deces al persoanei defăimate, cererea prealabilă se depune de către persoana interesată.

(2) Cererea prealabilă se depune în termen de 20 de zile de la data la care persoana a aflat sau trebuia să afle despre informaţia defăimătoare. Acesta este un termen de prescripţie. La împlinirea unui an din ziua defăimării, persoana nu poate solicita repunerea sa în termenul de depunere a cererii prealabile.

16. Art. 16 alin. (1) din Legea nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare

Cererea prealabilă se examinează în termen de ***5 zile*** de către autorul informaţiei şi, după caz, de către persoana juridică ce a răspîndit această informaţie.

17. Art. 17 alin. (1) din Legea nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare

(1) Cererea de chemare în judecată cu privire la defăimare poate fi depusă ***în termen de 30 de zile***. Acest termen curge de la:

a) data primirii răspunsului la cererea prealabilă;

b) data expirării termenului pentru examinarea cererii prealabile.

18. Art. 267 lit. a) din Codul de procedură civilă

Instanţa judecătorească scoate cererea de pe rol în cazul în care:

a) reclamantul nu a respectat procedura, prevăzută prin lege sau prin contractul părţilor, de soluţionare prealabilă a cauzei pe cale extrajudiciară, inclusiv prin mediere;

19. Art. 268 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă

(1) În cazul scoaterii cererii de pe rol, procesul se termină printr-o încheiere judecătorească în care instanţa indică modul de înlăturare a circumstanţelor specificate la art.267.

(2) Încheierea judecătorească privind scoaterea cererii de pe rol se supune recursului.

20. Art. 424 alin. (1) din Codul de procedură civilă

Curţile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierii emise de judecătorii.

21. Art. 425 din Codul de procedură civilă

Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

22. Art. 427 din Codul de procedură civilă

Instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept:

a) să respingă recursul şi să menţină încheierea;

b) să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casa

c) să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, soluţionînd prin decizie problema respectivă.

Motivarea instanței de recurs

23. Examinând materialele dosarului prin prisma motivelor invocate în cererea de recurs și a prevederilor Codului de procedură civilă, Colegiul judiciar ajunge la concluzia că recursul declarat de Duca Ion este întemeiat, iar încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 17 martie 2025 urmează a fi casată cu remiterea cauzei în primă instanță pentru continuarea examinării.
24. Din actele dosarului rezultă că cererea prealabilă formulată de Duca Ion a fost recepționată de Dercaci Victoria pe 24 martie 2021, iar un răspuns la aceasta nu a fost prezentat. Ulterior, pe 26 aprilie 2021, Duca Ion a sesizat Judecătoria Chișinău, sediul Centru cu cererea de chemare în judecată privind apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, dezmințirea informației și repararea prejudiciului moral.
25. În aceste circumstanțe, Colegiul judiciar este chemat să stabilească dacă prima instanță a apreciat corect că reclamantul nu a respectat procedura prealabilă de soluționare a litigiului și că acțiunea depusă pe 26 aprilie 2021 a fost înaintată prematur sau, dimpotrivă, la acel moment procedura prealabilă era îndeplinită, iar acțiunea fusese introdusă în interiorul termenului de 30 de zile prevăzut de lege.
26. Colegiul judiciar reține că, sub aspect procedural, litigiilor privind defăimarea le sunt aplicabile, pe lângă dispozițiile Codului de procedură civilă, prevederile speciale ale Legii nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare, care instituie norme de procedură specială în raport cu normele generale ale Codului de procedură civilă.
27. Potrivit art. 15 din legea menționată, persoana care se consideră defăimată poate solicita, prin cerere prealabilă, rectificarea sau dezmințirea informației, acordarea dreptului la replică ori exprimarea scuzelor și compensarea prejudiciului, cererea prealabilă urmând a fi depusă în termen de 20 de zile de la momentul în care persoana a aflat sau trebuia să afle despre informația defăimătoare.
28. Conform art. 16 alin. (1), autorul informației sau persoana juridică ce a răspândit-o dispune de un termen de 5 zile pentru examinarea cererii prealabile. În continuare, art. 17 alin. (1) stabilește că acțiunea în judecată poate fi depusă *în termen de 30 de zile,* termen care începe să curgă fie de la data primirii răspunsului la cererea prealabilă, fie, în lipsa unui răspuns, de la data expirării termenului de 5 zile acordat pentru examinarea acesteia.
29. Prin urmare, expirarea termenului de 5 zile marchează, în cazul lipsei unui răspuns, momentul de la care începe să curgă termenul de 30 de zile, în interiorul căruia urmează să fie

sesizată instanța de judecată cu acțiune în apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale. Astfel cererea de chemare în judecată, potrivit art.17 al legii citate anterior, urmează să fie depusă în termen de 30 de zile, ci nu după un termen de 30 zile, așa cum eronat a interpretat instanța de fond.

30. Raportând aceste prevederi la circumstanțele cauzei, Colegiul judiciar constată că cererea prealabilă a fost recepționată de pârâtă pe 24 martie 2021. În lipsa unui răspuns, termenul de 5 zile prevăzut pentru examinarea acesteia a început să curgă începând cu ziua următoare și s-a împlinit pe 29 martie 2021. Din acel moment a început să curgă termenul de 30 de zile în interiorul căruia reclamantul era în drept să înainteze cererea de chemare în judecată. În consecință, acțiunea depusă pe 26 aprilie 2021 a fost înaintată după expirarea termenului acordat pârâtei pentru examinarea cererii prealabile și înainte de expirarea termenului de 30 de zile pentru sesizarea instanței.
31. În acest context, Colegiul judiciar nu poate reține raționamentul primei instanțe potrivit căruia reclamantul s-a adresat prematur instanței de judecată. Termenul de 30 de zile prevăzut de art. 17 alin. (1) din Legea nr. 64 din 23 aprilie 2010 reprezintă intervalul în interiorul căruia acțiunea poate fi depusă și nu un termen de așteptare care trebuie să expire înainte de sesizarea instanței. Astfel, succesiunea celor două termene presupune mai întâi acordarea celor 5 zile pentru examinarea cererii prealabile, iar după expirarea acestora, în lipsa unui răspuns, începutul curgerii termenului de 30 de zile pentru introducerea acțiunii.
32. Pentru toate aceste motive, Colegiul judiciar constată că prima instanță a aplicat eronat dispozițiile referitoare la procedura prealabilă și la calcularea termenului de adresare în instanța de judecată, concluzionând neîntemeiat asupra incidenței art. 267 lit. a) din Codul de procedură civilă. Or, în condițiile în care cererea prealabilă putea fi examinată în termenul stabilit de lege, iar acțiunea a fost depusă ulterior expirării acestui termen și în interiorul celor 30 de zile prevăzute pentru sesizarea instanței, nu exista temei pentru scoaterea cererii de pe rol.
33. Prin urmare, recursul declarat de Duca Ion urmează a fi admis, încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 17 martie 2025 casată, iar cauza remisă primei instanțe pentru continuarea examinării.
34. În conformitate cu prevederile art. 427 lit. c) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Duca Ion împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 17 martie 2025.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 17 martie 2025.

Se remite cauza în prima instanță, aceluiași complet, pentru examinarea cauzei.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele de complet, Judecătorul Eleonora Badan-Melnic

Judecătorii Roman Pascari

Elena Bolocan